provincie limburg

Provinciale Staten

Clustercode	NW	**Uw kenmerk**	-
Ons kenmerk	DOC-00674444	**Maastricht**	9 juli 2024
Bijlage(n)	1	**Verzonden**	9 juli 2024

Onderwerp
Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Anne Wesseling en Kathleen Mertens
Fractie : D66 en Groen Links
Inzake : Statenvragen inzake Schending Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden en Kaderrichtlijn Water.

Vraag 1.
Is het college zich bewust van het feit dat het huidige beleid rondom pesticidengebruik in Limburg bijdraagt aan de schending van de Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden, zoals geconcludeerd door Natuur & Milieu? Wat gaat u hier concreet aan doen?

Antwoord.
Het is aan de Europese Commissie of, in voorkomende gevallen, aan het Europese Hof van Justitie of de nationale rechter om de omzetting van EU-wetgeving, waaronder de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden, in nationale wetgeving te beoordelen. In Gewasbeschermingsbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal oordeelt de Minister van LNV dat bedoelde richtlijn, waaronder ook genoemd artikel 11, correct is geïmplementeerd, ook omdat de Europese Commissie niet anders heeft geoordeeld. Wij gaan uit van de juistheid van het oordeel van de Minister van LNV.

Het staat de nationale wetgever vrij om nationale wetgeving te herzien en daarbij strengere eisen te stellen dan Europees voorgeschreven, dit laatste voor zover Europese wetgeving daartoe ruimte laat. Bekend is dat in de Tweede kamer (zie: - (overheid.nl) wordt gesproken over aanscherpingen van de regelgeving omtrent gewasbeschermingsmiddelen, waaronder een verbod op het gebruik daarvan in grondwaterbeschermingsgebieden. Wij volgen bedoelde nationale omwikkelingen.

Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

+31 43 389 99 99
www.limburg.nl

Vraag 2.
Hoe kan het college verklaren dat er in het grondwaterbeschermingsgebied Breehei intensieve bollenteelt, waaronder lelies die veel bestrijdingsmiddelen nodig hebben, wordt toegestaan? Hoe rijmt dit met de verplichting om de kwaliteit van het grondwater te beschermen?

Antwoord.
De Omgevingsverordening Limburg biedt niet de mogelijkheid tot het verbieden van bepaalde teelten in een grondwaterbeschermingsgebied. Er gelden wel regels voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen in een grondwaterbeschermingsgebied. Krachtens artikel 1 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is het college voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (ctgb) aangewezen als het bevoegde gezag voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen..

Vraag 3.
Hoe rechtvaardigt het college het feit dat meer dan de helft van het grondwaterbeschermingsgebied Breehei wordt gebruikt voor akkerbouw, waarbij veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, ondanks de duidelijke risico's voor de drinkwaterkwaliteit?

Antwoord.
Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 4.
Waarom heeft het college onvoldoende maatregelen genomen om het gebruik van bestrijdingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden zoals Breehei te reguleren en minimaliseren, zoals vereist door de Europese richtlijn? Welke maatregelen gaat het college in het vervolg nemen, specifiek in dit grondwaterbeschermingsgebied?

Antwoord.
De provincie heeft tot taak om het grondwater dat wordt gebruikt voor de drinkwaterproductie te beschermen. Provinciale Staten zijn het bevoegde gezag om daartoe in de Omgevingsverordening waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden aan te wijzen en regels te stellen aan activiteiten in die gebieden, waaronder het gebruik van stoffen, zoals gewasbeschermingsmiddelen. Hieraan is invulling gegeven door vaststelling van de Omgevingsverordening Limburg, waarbij de Omgevingsverordening Limburg 2014 beleidsneutraal is omgezet naar terminologie en eisen van de Omgevingswet. Beide verordeningen zijn in overeenstemming met nationale wetgeving (ook) betreffende gewasbeschermingsmiddelen en daarmee tevens in overeenstemming met genoemde en andere Europese richtlijnen. In het eveneens door Provinciale Staten vastgestelde Provinciaal waterprogramma 2022-2027 is aangegeven dat wij het grondwaterbeschermingsbeleid zullen herzien met als doel om de bescherming van de drinkwatervoorziening te verbeteren. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden maakt onderdeel uit van deze herziening. Wij verwachten deze herziening af te ronden en een voorstel voor aanpassing van de Omgevingsverordening in 2025 aan Provinciale Staten te kunnen voorleggen. Uiteraard zullen wij daarbij ook rekening houden met de nationale ontwikkelingen op dit gebied.

Vraag 5.
Wat is uw concrete plan om te voorkomen dat Limburg boetes krijgt opgelegd voor het niet goed opvolgen van de Europese richtlijn pesticidengebruik en de KRW?

Antwoord.
Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven is *de omzetting* van Europese wetgeving de verantwoordelijkheid van de nationale overheid. Wij gaan ervan uit dat dit op een correcte wijze is geschied.

Vraag 6.
Waarom is het college nog niet overgegaan tot het toestaan van uitsluitend biologische bestrijdingsmiddelen in kwetsbare gebieden zoals grondwaterbeschermingsgebieden en Natura 2000-gebieden, zoals ook het advies van Natuur & Milieu luidt? Staat het college open voor dit beleid, zo nee waarom ontvangt het college de boete van de EU met open armen, zo ja, wanneer kunnen we verwachten dat dit beleid wordt ingevoerd?

Antwoord.
De provincie heeft tot taak om het grondwater dat wordt gebruikt voor de drinkwaterproductie te beschermen. Provinciale Staten zijn het bevoegde gezag om daartoe in de Omgevingsverordening waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden aan te wijzen en regels te stellen aan activiteiten in die gebieden, waaronder het gebruik van stoffen, zoals gewasbeschermingsmiddelen. Hieraan is invulling gegeven door vaststelling van de Omgevingsverordening Limburg, waarbij de Omgevingsverordening Limburg 2014 beleidsneutraal is omgezet naar terminologie en eisen van de Omgevingswet. Beide verordeningen zijn in overeenstemming met nationale wetgeving (ook) betreffende gewasbeschermingsmiddelen en daarmee tevens in overeenstemming met genoemde en andere Europese richtlijnen. Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven is de omzetting van Europese wetgeving de verantwoordelijkheid van de nationale overheid. Wij gaan ervan uit dat dit op een correcte wijze is geschied en verwachten derhalve geen boete.

Vraag 7.
Deelt uw college de analyse dat onze provincie veel ruimte biedt aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwaterwingebieden? Is dit ook uw inzet? En vanuit welke visie?

Antwoord.
Wij volgen vooralsnog de beoordeling van het ctgb. Deze nationale commissie bepaalt welke bestrijdingsmiddelen met welke gebruiksvoorschriften in Nederland gebruikt mogen worden, waarbij ook wordt beoordeeld of en met welke gebruiksvoorschriften bestrijdingsmiddelen mogen worden toegepast in grondwaterbeschermingsgebieden (inclusief de waterwingebieden). Zoals in het antwoord op vraag 1 vermeld wordt op landelijk niveau gesproken over aanscherpingen van de regelgeving omtrent gewasbeschermingsmiddelen, waaronder een verbod op het gebruik daarvan in grondwaterbeschermingsgebieden. Wij volgen bedoelde nationale omwikkelingen en houden daarmee rekening bij de herziening van het grondwaterbeschermingsbeleid in Limburg.

Vraag 8.
Hoe staat het college tegenover een aanpak van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwatergebieden op Rijksniveau? Bent u bereid u zich in IPO in te zetten voor een Rijksaanpak?

Antwoord.
Bekend is dat in de Tweede kamer (zie: - (overheid.nl) wordt gesproken over aanscherpingen van de regelgeving omtrent gewasbeschermingsmiddelen, waaronder een verbod op het gebruik daarvan in grondwaterbeschermingsgebieden. Wij volgen de nationale omwikkelingen op dit gebied.
Conform het vermelde in het vastgestelde Provinciaal waterprogramma 2022-2027 wordt het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid herzien hetgeen aanleiding kan geven tot aanpassing van de Omgevingsverordening.

Vraag 9.
Welke concrete maatregelen kan het college nemen om agrariërs te ondersteunen bij de overgang naar vormen van landgebruik zonder het gebruik van bestrijdingsmiddelen? Welke maatregelen neemt het college al en welke maatregelen is dit college voornemens? Graag ontvangen we een overzicht.

Antwoord.
Dergelijke maatregelen maken onderdeel uit van de Programmatische aanpak in het landelijk Gebied.
In het Aanvalsplan Waterkwaliteit dat op 7 juni 2024 met Provinciale Staten is besproken, is aangegeven dat we Waardenetwerken gaan inzetten ter verbetering van de waterkwaliteit. Deze kunnen ook gericht zijn op minder of geen gebruik van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast wordt ook door middel van de diverse subsidieregelingen die onder de GLB-NSP vallen ingezet op innovatie en het verminderen van bestrijdingsmiddelengebruik.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Baarlo, 13-06-2024

Betreft: Schending Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden en Kaderrichtlijn Water

Geacht College,

Op Vrijdag 10 mei jl. lazen we in Trouw dat Natuur & Milieu een klacht heeft neergelegd bij de Europese Commissie omtrent het in Nederland geldende beleid rond de toepassing van bestrijdingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden. Gesteld wordt dat dat het beleid in alle provincies tekort schiet, en het beleid in Limburg (en Flevoland) de meeste ruimte biedt aan bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwatergebieden. De kwaliteit van het grondwater in heel Nederland staat hierdoor onder druk en de Limburgers lijden hier nog het meeste onder. Tijdens de commissievergadering LEO van 7 juni jl. benoemde de gedeputeerde al dat we een boete vanuit de EU riskeren, maar dat de EU mogelijk coulant is, indien we als provincie ons wel maximaal hebben ingezet om de doelen van de Kaderrichtlijn Water (hierna KRW) te behalen. We voldoen met dit beleid dus niet aan twee belangrijke EU richtlijnen, de KRW en de Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden. Doordat Limburg (en Flevoland) het soepelste beleid voeren van alle provincies riskeren we naast het slechtste grondwater dus ook een forse boete vanuit de EU. Wij zijn ernstig bezorgd over de naleving van de Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden en de KRW in Limburg en in dat kader hebben de D66 en GroenLinks fracties een aantal vragen:

1. Is het college zich bewust van het feit dat het huidige beleid rondom pesticidengebruik in Limburg bijdraagt aan de schending van de Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden, zoals geconcludeerd door Natuur & Milieu? Wat gaat u hier concreet aan doen?
2. Hoe kan het college verklaren dat er in het grondwaterbeschermingsgebied Breehei intensieve bollenteelt, waaronder lelies die veel bestrijdingsmiddelen nodig hebben, wordt toegestaan? Hoe rijmt dit met de verplichting om de kwaliteit van het grondwater te beschermen?
3. Hoe rechtvaardigt het college het feit dat meer dan de helft van het grondwaterbeschermingsgebied Breehei wordt gebruikt voor akkerbouw, waarbij veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, ondanks de duidelijke risico's voor de drinkwaterkwaliteit?
4. Waarom heeft het college onvoldoende maatregelen genomen om het gebruik van bestrijdingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden zoals Breehei te reguleren en minimaliseren, zoals vereist door de Europese richtlijn? Welke maatregelen gaat het college in het vervolg nemen, specifiek in dit grondwaterbeschermingsgebied?
5. Wat is uw concrete plan om te voorkomen dat Limburg boetes krijgt opgelegd voor het niet goed opvolgen van de Europese richtlijn pesticidengebruik en de KRW?
6. Waarom is het college nog niet overgegaan tot het toestaan van uitsluitend biologische bestrijdingsmiddelen in kwetsbare gebieden zoals grondwaterbeschermingsgebieden en Natura 2000-gebieden, zoals ook het advies van Natuur & Milieu luidt? Staat het college

open voor dit beleid, zo nee waarom ontvangt het college de boete van de EU met open armen, zo ja, wanneer kunnen we verwachten dat dit beleid wordt ingevoerd?

Uit de inventarisatie van Natuur & Milieu blijkt dat Limburg (naast Flevoland) de meeste ruimte biedt aan bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwatergebieden.

7. Deelt uw college de analyse dat onze provincie veel ruimte biedt aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwaterwingebieden? Is dit ook uw inzet? En vanuit welke visie?
8. Hoe staat het college tegenover een aanpak van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare drinkwatergebieden op Rijksniveau? Bent u bereid u zich in IPO in te zetten voor een Rijksaanpak?
9. Welke concrete maatregelen kan het college nemen om agrariërs te ondersteunen bij de overgang naar vormen van landgebruik zonder het gebruik van bestrijdingsmiddelen? Welke maatregelen neemt het college al en welke maatregelen is dit college voornemens? Graag ontvangen we een overzicht.

De provincie staat aan de lat voor gezondheid en welzijn van onze inwoners. De beschikbaarheid van schoon drinkwater voor iedereen is daarbij een voorwaarde. Daarbij komt dat we een verantwoordelijkheid hebben in de bescherming van onze natuur.

10. Wat zijn de concrete stappen en tijdlijnen van het college om ervoor te zorgen dat Limburg op korte termijn voldoet aan de Europese richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden? Hoe wordt de voortgang hiervan gemonitord en welke consequenties volgen bij het niet behalen van de gestelde doelen?
11. Ook in het BO water vindt overleg plaats over de waterkwaliteit en kwantiteit. Bent u bereid Provinciale Staten regulier op de hoogte te houden van hetgeen er in de overleggen besproken wordt?

We vertrouwen erop uw antwoorden tegemoet te zien binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de fracties van D66 en GroenLinks in het Limburgs Parlement,

Anne Wesseling

Kathleen Mertens